

CRÍTICA

David Bueno

A contracorrent

“**N**edava de nit, / nedava de dia, / nedava a contracorrent, / nedava, per força, a contracorrent”. A *contracorrent*. Poema musicat de David Castillo. Música d'Enric Hernàez. A l'àlbum *No t'oblido ni quan l'aspra nit s'obre* (2008).

Hi ha peixos que, com a part natural del seu cicle biològic, en alguns moments neden contracorrent. A Catalunya en són exemples els barbs i les truites, que ho fan durant l'època de reproducció i de fressa. També les anguilles, que viuen en aigua dolça però es reproduïxen al mar dels Sargassos. En sentit literal, anar a contracorrent vol dir moure's en direcció oposada al flux natural d'un corrent d'aigua, la qual cosa implica esforç i resistència. En sentit figurat fa referència a algú que manté una posició independent, crítica o fins i tot rebel respecte al pensament dominant. Aquest mes us vull proposar dos llibres que, en certa manera, van a contra-

corrent.

D'una banda, *No sense el meu mòbil. Una guia per gestionar l'educació de l'univers de les pantalles*, del psicòleg, educador i periodista especialitzat en l'adolescència Jaume Funes. Avui dia, un dels grans reptes educatius que afrontem pares i mestres és la relació que tenen els adolescents amb les pantalles, “un univers digital que forma part de les seves vides i on practiquen”, diu Funes, “la seva adolescència, tant si ens agrada com si no”. Fins on els hem de limitar i restringir l'ús del mòbil? Els l'hem de prohibir completament, com proposen alguns col·lectius? Els hem d'ensenyar a gestionar-lo, com proposen d'altres, sabent que l'origen de tot plegat sorgeix del mal ús que massa sovint en fem els adults?

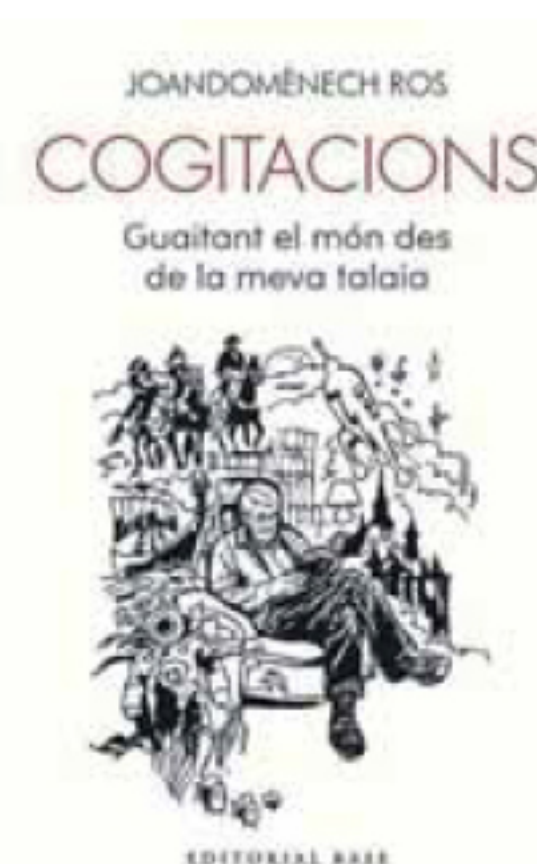
“Educar en aquest àmbit”, proposa Funes, “implica deixar de censurar i començar a connectar amb ells, no deixar-nos endur per la por, parar-nos a pensar sobre nosaltres i sobre

No sense el meu mòbil

- **Autor:** Jaume Funes
- **Editorial:** Columna (2025)
- **Pàgines:** 200

com són les nostres vides adultes en aquest univers per poder, així, començar a descobrir realment com és la seva vida digital. Posant-nos en la seva pell, si tenim criteris educatius cohe-

Cogitacions

- **Autor:** Joandomènec Ros
- **Editorial:** Editorial: Base (2025)
- **Pàgines:** 176

rents, podrem descobrir com orientar-los i ajudar-los.” Plantejat des d'una visió positiva, aquest llibre esdevé una eina de reflexió i d'acció que afronta, sovint a contracorrent, un dels te-

mes més sensibles actualment pel que fa a l'educació dels adolescents.

Com a contrapunt, *Cogitacions. Guaitant el món des de la meva talaia*, del catedràtic emèrit d'ecologia i secretari general, vicepresident i president de l'Institut d'Estudis Catalans entre 2005 i 2021 Joandomènec Ros. Un llibre personal on pensa i reflexiona profundament (que és precisament el que significa el verb *cogitar*), també de vegades a contracorrent, sobre alguns dels temes que han marcat la seva vida acadèmica: la recerca, l'ensenyament, la cultura i el medi ambient, airejant temàtiques controvertides però necessàries.

Necessitem persones que sàpiguin anar a contracorrent, que facin de contrapunt imprescindible a les idees que, per un motiu o altre, són dominants, i que amb les seves reflexions i propostes permetin trobar uns equilibris educatiu, cultural i social dinàmics que siguin fecunds. ■